

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, November' 5dikén, 1824.

Nagy Britannia.

A' Stárban így irtak Oct. 18-dik napján a' Napkeleti Indiai hadi történetekről: —

Némelly tiszték, kik Ranguhn városának megvételén jelen voltak, leveleikben némelly környülállásokról emlékeznek, melyek ott azután eléfordultak. A' város' megvétele után következett napon olly hír érkezett a' fő hadi szállásra, hogy valami nagy rangú aszszony, a' ki magát Dallai Kiralynénak nevezi, seregek' gyűjtésében foglalatoskodik, 's már 1000 emberekből álló serege áll készen, 's tanyáját sánczokkal véteti körül. Dalla városa Ranguhnal általellenben fekszik. Sir Campbel Archibald azonnal vizsgálódó csapatokat küldött ki a' dolognak kikémlelésére; hanem Dalla ellen még ekkor semmi megtámadásra való rendeléseket nem adott ki, 's el akarta várni, hogy a' Felséges aszszony egész hadi erejét özsze gyűjthesse, olly szándékkal lévén, hogy ekkor egy csapással semmíve tegye ezt az Amazon elenséget.

Első plánuma Ranguhnnak megvétele után a' volt az Anglusoknak, hogy Pruhme városa ellen tegyenek próbát, a' melly Ranguhnnál sokkal nagyobb és népesebb város, és jó magas föld sánczokkal van körül vétettetve, melyre nézve gondolták, hogy itt keményebb ellentállásra fog találni az Anglus sereg. Megvételére 3000 emberek rendeltettek-ki.

A' Birmánok' részéről még semmi további alkudozásokról való ajánlások nem

érkeztek az Anglusok' fő hadi szállására. Azon lakosok kik a' nagy ijedségnek csendesedése után Ranguhnba már vissza tértek, azt beszéllik, hogy a' környéken találtató apróság Fejedelmek nagyon megrettentek az Anglusoknak hirtelen történt megjelenése miatt.

Egy későbbi levelében illy megjegyzést teszen Octob. 19-kén ugyan ezen Stár a' Birmánokkal való hadakozásról: —

„Néhány hajók, mellyek Bataviából, Sincaporeból, Penangból, Bencoléből, és Padangból érkeztek Angliába vissza, ezen helyekről többféle tudósításokat hoztak. A' Bataviai tudósítások szerént az a' sok Európai fegyverszállítvány, melly eddig a' Birmán nemzetnek alkalmatosságul szolgált, most meg fog szünni, mint hogy az útja ketté vágódott az által, hogy a' Bataviai Belga Kormányozó a' mult Juniusban kihirdettette, hogy minden fegyverek és hadi készületek el fognak azon hajókról vétettetni, a' mellyek a' Sunda' tengernek útja körül találtató öblökben kikötvén, avvagy csak ott fel 's alá evezvén is, megtaláltatnak, 's ezen rendelés alól csak azok a' fegyverek vétettetnek-ki, mellyek a' hajóknak a' magok tulajdon védelmekre szükségesek. —

Az Anglusok nagyon elhültek azon, hogy a' Birmánokat olly jól fel készülve találták minden féle hadi eszközökkel, 's kétség kívül a' Bataviai Kormányozónak feljebb említett rendelése is onnét vette eredetét, hogy azt a' Bengalai Anglusok

Forrányozó kívánta. Mint jól tudva van, a' Cochinchinai nemzetnél is illy nagy bősége találtatik a' fegyvernek és egyéb hadi készületeknek, mellyeket Francia hajók hordttak ezen nemzet' számára. A' Belga Országlószék megfontolvan azon veszedelmet, melly abból származhatna, ha az Európaiak ezen Indus nemzetekhez tovább is minden akadályoztatás nélkül illy sok fegyvert hordanának, jó szívvvel ellogadta az Anglus Országlószéknek azon tanácslását, hogy a' fegyvert szállító hajók a' Sunda' útján ne bocsáttassanak-be a' hátulso Indus tengerekre, hogy ott azzal kereskedést folytassanak. —

„Nagy fájdalomkra szolgál, hogy egy Sincaporei tudósításból, a' melly onnét Május' 23-kán indult, azt látjuk, hogy Thornton nevű igen derék kereskedő Anglus hazánkfiya már 7 hónapoktól fogva van, mint fogoly, a' Malayoknál, és hogy minden eszközök, mellyek az ő megszabadítására tétettek, foganatlanok voltak. Ez egy olly ember, a' kit Napkeleti Indiában mind az Európaiak mind pedig az otthoniak nagyon becsültek, 's azért most igen nagyon bánkodnak szerencsétlen sorsán. A' felőlle érkezett tudósításban a' találtatik, hogy ő Ruttihban, egy Sincaporétól valami 20 Anglus mértföldnyire lévő helységben tartatik fogságban. Már ígértettek érte váltságul 10,000 Piásterék, de foganat nélkül, mivel az Ágens, kire a' dolognak elvégzése bizattatott, még réa nem akadhatott a' szerencsétlenre.

A' Londoni ujságok szerint October' 20 dik napján a' Londoni Börsén a' Mexikói Obligátzióknak becse 1 per Centummal, a' Columbiaiaké pedig 2 per Centummal szállott alább, a' melly az Advertiser nevű Neu-Yorki ujság által okoztatott, a' melly Sept. 16-kán költ levele által azt hírlelte-el, hogy Bolivar megverettetett volna.

Egy tiszt pedig a' Hornet nevű Északi Amerikai egygyesült Státusoknak hajóján még azt is hozza tette ezen hírhez, hogy nem csak megveretett, tudniillik Bolivar, hanem úgy megveretett, hogy szerencsésnek tartják a' Liberator urat, hogy a' Spanyol Royalistáktól el nem fogattatott.

A' Morning-Chronicle szerint kinyilatkoztatta az Anglus Országlószék, hogy e' folyó Novemberen kezdvén tovább nem fizet segedelmet az oda szaladott Spanyoloknak.

Az Áfrikai Arany-partra a' Coast-Castle fokhoz több rendbéli szállítványok eveztek-el Angliából mostanság. Így November' elejére 600 rekrutak készítették magokat az oda való elevezéshez két szállító hajókon. Egy más szállítvány, a' melly 60 tisztekből, 3 Stázsamesterekből és 148 közemberekből állott, Oct. 16-kán indult útnak ugyan oda.

A' Parlamentumnak kinyittatása, a' melly Nov. 4-kére volt tétetve, Jan. 6-káig elhalasztatott, de gondolták, hogy még akkor is tovább fog halasztatni.

Az esmeretes Békesség' Fejedelmének Godoy Manuelnek özvegye, azon Cardinális Bourbonnak, ki a' VII-dik Karoly' fogsága alatt Spanyol Régenséget viselt, testvér húga, 's a' ki Chinchon Grófné nevezet alatt Londonban a' Brunet' vendégfogadóban telyes esmeretlenségben élt, ezen tartzkodásának helyét elhagyván Oct. 17-kén elutazott Brüsszelbe.

Észak Amerika.

A' Columbiai Congressus olly végzéseket adott-ki, hogy azok az idegen nemzetbéli minden féle kereskedők, a' kik Columbia' földjén kívánnak letelepedni, mind azokkal a' jusokkal birjanak és éljenek, mellyekkel a' Columbiaiak birnak és élnek. Különös kereskedési ítélszékeknek felállittatása is megparancsoltatott. Az a'

jóvállás pedig, hogy papíros-pénz hozatassék-be, visszavetett.

Boltimoréba tudósítás érkezett, hogy az a' Columbiai szállító hajós sereg, melly a' Commodor Dániel vezérlése alatt a' Bolívar armádájához 3500 emberekből álló segítséget viszen, 's a' melly szállító hajós sereg a' Pichinca és Ourica nevű hadi briggek által kísértetik 's védelmeztetik, Porto-Cabellóbol elevezett Chagre felé.

Haiti szigetéről 1822-ben 700 hajók 9,030,395 Piastereket, vagy 13,636,000 tallérokat érő kereskedő portékát vittek ki, és 1135 hajókon 13,017,890 Piastereket, vagy 19,557,000 tallérokat érő kereskedő portékát vittek-be oda. Megjegyzést érdemel, hogy ezen hajóknak három negyedrésze Északi Amerikai kereskedőké volt.

Spanyol Ország.

A' Journal-de-Paris egy levelet közöl, a' melly Octob. 12-dik napján idült Madridból, 's a' mondatik benne, hogy annak a' Végzésnek, mellyet a' Király a' Communerokra, Szabad kőmivesekre, 's minden más titkos társaságokhoz tartozó emberekre nézve kiadatott, a' csendeségre nézve nagyon jó következtetést látszik maga után vonni. Sok emberek bejelentették magokat a' végre, hogy az ezen Végzésben megígértetett Amnestiának hasznát akarják venni. Az is igaz, hogy az Ország-lószerk lelkiismeretesén tartja az ezen Végzésben tett ígéreteket, 's az ez által okoztatott bizodalomnak az a' jó következtetése látszik, hogy sokan elhagyják eddig tartott systemájokat 's a' békességes útnak követésére adják magokat. Ezek között neveztetnek, Espino, a' Landaburu' Klubjának volt titoknokja, 's a' Cortesek alatt

a' Financziái ministerium egygyik osztályának igazgatója. Ezek mind ketten nagyon részesek voltak a' revolúziós dolgokban, hanem úgy látszik, hogy még se illetetnek legkissebb bántódással az ólta, hogy az ítélőszék előtt önn' magok bevallottak bűnösöknek lenni magokat.

A' Kadixi kereskedési Kurir szerént, a' melly Sept. 30-kán jött-ki, az Asia nevű Spanyol líneahajó 's az Akhilles nevű Brigg, melyről az íratott vala, hogy a' Perui parthoz megérkezvén a' Quiloai kikötőhelybe beveztek volna, még nem Quiloába, hanem csak a' Chiloei kikötőhelybe érkeztek-meg, a' honnét egy Anglus hajó, melly őket oda kísérte előre elevezett Quiloába, hogy ott kikémkedje a' környülállásokat ezen tekintetben, hogy bátran bevezhetnek-e oda az Asia és az Akhilles.

Spanyol Amerika.

Minekutánna a' Mexikói Congressus meghatározta, hogy az Iturbide Özvegyének 8000 Dollárokból álló esztendőnként való penziót adjon olly feltétel alatt, hogy ezen summából ne' a' Mexikói földön hanem másutt akár hol éljen, ugyan ekkor két Generálisokat fogatott-el, kik eránt olly gyanú van, hogy őket biztatásaik által vették arra a' vakmerő bátor próbatételre, hogy a' Mexikói földön megjelenjen. Ezen két Generálisok hadi ítélőszék' elejébe fognak állíttatni.

A' Mexikói Congressus meghatározta, hogy bévegye az Északi Amerikai Egygyesült Statusoktól azon rendtariást, a' melly szerént ott az Elölülők választatnak, 's azt is, hogy az Elölülőknek egy végtiben csak négy esztendeig lehessen az Országló kormány mellett ülni. September 1-ső napja volt az első Elölülőknek beiktattatására ha-

tározatra, ki most az a' Bravó nevű Generális leszen, ki a' Guadalaxarai támadásokat az Iturbide' próbatétele előtt szerencsésen elesendesítette.

Az a' Postahajó, a' melly Angliából La-Guayrába és Carthagenába fogja ezen túl a' leveleket és útasokat hordani, Columbia nevet kapott, 's már majd készen van 's mint gondolják e' fog Angliában a' legsebesebb evező hajó lenni. Nagyon alkalmas az útasokra nézve 's ágyú is 8 találtatik rajta a' prédálók ellen.

Portugallia és Brasilia.

Ugyancsak a' feljebb nevezett Radixi-ujtság írja Rió-de-Janerióból, hogy a' Császár közönségesen kihirdettette, hogy — „A' Portugalliából Brasilia ellen tétetődhető expeditziótól már nincsen mit félni: melyre nézve a' Császár Rióból maga is 2000 emberekből álló expeditziót küldött el Fernambucóba, hogy az ott találató nyughatatlankodásnak elesendesítésére oda kiszálljon, és hogy Lord Cochrane, a' Brasiliai Admirális Fernambucohoz már Augustus' végén megérkezvén, az ágyúzáshoz hozzá fogatott.

Gibraltarból jelentetik, hogy azon Spanyol kivándorlott emberek, kik onnét a' Tarifai expeditziót tették volt, az olta majd mind eltávoztak onnét, és részint Maroccoban Tengernél kerestek magoknak menedék helyet, részint pedig és nagyobbadon az Északi Amerikai egygyesült Státusok felé eveztek-el.

A' Görögök' gyujtó hajójáról, melyről egy időolta gyakran olvastunk, illy tudósítást közöl egy ujság: —

Pouqueville úr így ír: „A' Görögök gyujtó-hajója különbözik, mint én Jourdain Filep Kapitánytól hallottam, attól, melynek eddig a' tengeri ütközetek-

ben hasznát vették. Ezek a' mostaiak már nem használható régi hajók. Ezeket megtöltik minden féle gyuladó matériával, püskaporral, büdöskővel, szurokkal 's több ilyenekkel. A' vitorla köteleket, Salétromból, Kampforból, borból, lenmagolajból, bor-spiritusból 's egyéb ilyenekből készült nedvességbe mártott 's abban jól megitatott csepüvel betekergetik. A' közbelső emelettől fogva egész a' kötelekig olly nemű gyujtó eszközöket visznek-fel, melyek által a' láng minden kötelekre hirtelenséggel kiterjesztetik. A' hajó belső részein is olly tűz vezető csatornák találatnak, a' mellyek által a' tűz a' hajónak minden részeire hirtelenséggel kiterjed. Egy ezen csatornák között, melynek többekkel mindenikkel öszszecsatulódása van, kifelé szolgál a' hajónak egygyik ablakára, hol a' hajó' külső részen valami állásra való alkotmány találatik; erre áll a' Kapitány akkor, mikor a' gyujtó-hajót meg akarja gyujtani. De a' maga hajocskája is ott mellette áll az ahoz tartozó emberekkel együtt, hogy mihelyest szükséges a' Kapitány arra hirtelen által ugordhassék, 's hogy a' gyujtó hajótól, melybe már tüzet vetett, azonnal eltávozhassék. Ilyen Kapitánynak mindenkor a' legderekabb hajókat szokták kiválasztani. Mikor a' következő éjjel valamely ellenséges hajót fel akar égetni, már azt az előbbeni este nap' lementekor szemesen vizsgálja, 's éjjel osztán e' mellé viszi szép csendesen a' gyujtó hajót, 's ennek első végét az ellenséges hajónak köteleihez akasztani iparkodik, 's ha akkor a' tüzet az ablakhoz szolgáló tűz csatornán jól beigazithatta, ekkor nagy sietséggel eltávozik onnét a' maga csajkáján a' nagy hajókhoz.

B r a s i l i a.

Kapitány Stacke Doris nevű hajón Bremához megérkezvén Rio-de-Janeiróból

Aug. 6-dikáig terjedő tudósításokat hozott, a' mellyek között találatnak a' Bremai újság szerént e' következők is: —

A' Rióban lévő Austriai Császári Ágens, 's az Anglus, Spanyol, Egygyesült Amerikai Státusokbéli, 's Hámburgi Consulok, jelentéseket adtak-be az Országlószékhez az ellen, hogy a' minap az ő nemzetek béli emberek között erőszakos katonafogdosás tétetett: melly után a' Császár haladék nélkül megparancsolta, hogy az elfogatott emberek tüstént bocsáttassanak-el.

Aug. 6-kán harmadik gála napot tartottak Rióban a' Császári Korona-Princzaszszonynak Aug. 2-dikán történt szerencsés szülésire nézve. A' szülött egy Princzaszszony. Azt mondják hogy Rióban nem emlekeznek illy fényes örvendező gyülekezetre, mint e' volt.

A' Pruszsus Consúl jelentésére megparancsolta a' Császár, hogy Sallon urnak, ki most Rio-Grande tartományában természetvizsgálási útozásban foglalatoskodik, a' Mercurius nevű hajón oda érkezett két ládáji, a' mellyek meteorologiai eszközökkel vagynak tele, minden vámfizetés nélkül elszállíttathassanak onnét.

A' Brasiliai Constitúciónak 8-dik Szakaszában a' 179-dik Czikkelyben a' parancsoltatik, hogy valamelly személyt semmi módon nem szabad fogságra tenni, a' nélkül, hogy büne meg ne mutattassék, a' melly rendelés alól csak azok az esetek vétettek-ki, mellyek ugyancsak törvényesen meg vagynak határozatva. A' Császár a' maga Jul. 26-kán ki adott végzése által, hanem ugyancsak a' Constitúciónak egyik Czikkelyével megegyezőleg, melly a' rebelliórol szoll, 's a' melly által a' Császárnak hatalom adatott arra, hogy az illy esetekben a' személyes bátorságot illető törvényt a' melly feljebb felhozott, felfüggeszsze, azt most Fernambukóra nézve felfüggesztette:

E' mellett egy Katonai Biztosság is nevezetett-ki a' végre, hogy a' Fernambukói pártoskodóknak fejeiket, az Oberst. Lima Francisco előlülése alatt megítélje.

Orosz Birodalom.

Hogy a' Nowgorodi Fejedelemségben megszálltatott katona Coloniáknak a' Császári Fő várossal való közösülése 's az azokkal való igazgatási foglalatosságoknak folytatása annál könnyebbé tétethessék, egy Császári parancsolat szerént, a' melly Sept. 17-kén adatott ki, a' Wolga vizén, Grusinó, 's Tschudona nevű Coronális faluk között, gőz hajóval való járás-keles állíttatott-fel, melly naponként indul.

Újabb Tudósítások.

Most illy módon vagynak a' Francia sergek Spanyol országban felosztattatva. Kadiksban 5500 gyalogok és egy Svadron lovasság; Medina Sidoniában 350, 's Madridban 6000 gyalogok, 3 Svadron lovasok, 's egy agyúzó Bátalion, mind együtt 7200 emberek; Badajózban 2000 gyalog, 2 Svadron lovasság 's egy ágyúzó Kompania, együtt 2650 emberek. Valencziában 2000 gyalog és 350 emberekből állá Láncsások; Barcellónában 's általjában véve egész Kataloniában 10,000 emberek; S. Sebastianban 2500, Pamplonában 3000, Jacóban 2000, Vittoriában 2000, Figüerásban 3500; 's még némelly apróbb csapatok. Mind ezek öszszeszámláltatván telnek Spanyol Országban 50,000 Francia fegyveres emberekre.

B é c s.

Ezen hónapnak 1-eő napján Bavariai Király Ő Felsege megérkezett ide, a' ki nek Császár és Császárné Ő Felsegek Purkersdorfba elibe mentek vala, 's dél-

utánni 2 órakor Király Ő Felségével együtt jöttek-bé Bécs városába.

A' következett napon November' 2-dikán Császár és Császárné Ő Felsegek, 's a' Bavariai Király Ő Felsege, úgy Ferencz Károly Cs. K. Fő Herczeg, útjokat Purkersdorfba vévén, ott Bavariai Királyné Ő Felségét 's a' három Királyi Princzaszszonyokat fogadták, 's onnét a' Schönbruni nyári mulató kastélyba kísérték, a' hova Ő Felsegek estvéli 6 órakor érkeztek-meg.

Királyné Ő Felségének a' Királyi Princzaszszonyokkal, úgy mint Sofia Királyi Princzaszszonnyal a' Ferencz Károly Császári Királyi Fő Herczeg Mátkájával, 's a' más két K. Princzaszszonyokkal Leopoldina és Ludovika Királyi Herczegaszszonyokkal egygyütt Bécsbe lett pompás bejövetele November' 3-kán, következő módon ment véghez: —

„Az említett Uraságok a' Schönbruni nyári mulató kastélyból délutáni 3 órakor ismétlenül (incognito) a' Cs. K. Theresianum nevű Nemesek' Akademiájának épületébe hintókban bejövén, ott az e' végre mint Császári Biztos különösen kineveztetett Fő Udvarimarschall Gróf Oettingen Úr által 's a' Cs. K. Camerariusok által fogadtattak 's az ezen pompához elkészített szobákba kísértettek. —

A' pompával beindulandó seregnak kísérésére kineveztetett Magyar és Német Nemes Testörző seregek, a' Cs. K. katonáknak seregeik, és a' hat lovas hintók Udvari, oda már előre kiállítatva voltak. A' bejövétel illy renddel kezdődött:

Elől egy Polgári lovas csapat ment; ezt követték két Cs. Királyi (egy Német és egy Huszár) Svadronok; két Cs. K. Udvari Lovagok; két Cs. K. Udvari Fourirok, ezek is lóháton; három hat-hat lovas hintók, mellyekben Cs. K. Camerariusok, Herczeg Colorédó, Herczeg Kinsky, Gróf Guiceardi, Májor Gróf Clary Károly,

Gróf Wallis, Gróf Buol, Oberstlieutenant Gróf Wirbna, 's Bavariai Királyi General-Adjutáns Gróf Pappenheim ültek; egy hat lovas Udvari hintó a' Királyi Princzaszszonyoknak Fő Udvarimesteri Helytartókkal Gróf Trauttmansdorf Jóseffel és Gróf Claryval; egy hat lovas Udvari hintó a' Felseges Menyaszszony Cs. K. Fő Udvarimesterével Gróf Széchényivel, a' Bavariai Királyi Fő Lovászmesterrel Gróf Keszlingel, és Bavariai Királyi Gen.-Adjutánsal Gróf Rechbergel; egy hat lovas Udvari hintó a' Cs. K. Udvari Biztossal Gróf Oettingen Fő Udvarimarschallal; hat Cs. K. Udvari Trombitások lóháton; a' Cs. K. Udvari liberias emberek gyalog; egy Cs. K. Udvari Fourir gyalog; hat Cs. K. Edelknábok; a' Cs. K. Udvari Burgbéli strázsák' csapatja a' maga zászlójával 's harsogó muzsikával; egy Cs. K. hat lovas Udvari Gálahintó (melynek üveg oldalai vagnak), a' melyben Bavariai Királyné Ő Felsege 's a' Felseges Menyaszszony és a' két más Királyi Princzaszszonyok ültek; ezen gálahintó mellett jobbról a' Cs. K. minden hintós, és lovas készületek' Inspectorá, ugyancsak a' csatlók (hintóajtók mellett a' Cs. K. Udvari belső inasok, 's ezeken kívül a' Cs. K. Lánças test őrzők (a' Darabont testörzők); a' Német Nemes Testörző seregnak egy osztálya; a' Magyar Nemes Testörző seregnak egy Osztálya; két hat-hat lovas hintók a' Bavariai Királyi Udvari Dámákkal, Fő Udvarimesternével Tassis Grófnéval, Lodron Grófnéval, 's két Rottenhan Grófnékkal; egy Kompania Granadirosság; egy Svadron lovasság. —

Ezen fényes seregnak pompás sorai a' Kárinthiai kapun-be, a' Kárinthiai, a' Stock-em-Eisen, Gráben, és Kolmark uczákon végig folytatván menésüket, ekképpen végezetre a' Cs. K. Udvari Burgba megérkeztek. A' hol eljöttek mindenütt a' Cs. K. katonaság formált kettős sort, 's

a' kétfelől leírhatatlan sokasággal várakozó nép nagy örvendezéssel fogadták Kiralyné Ő Felségét 's a' Fő Herczegi Menyaszszonyt.

A' Cs. K. Udvari Burgban az egész Cs. K. Familia, a' Cs. K. Fő Udvari Tisztségek, Titkos Tanácsosok, Camerariusok, Fő Asztalnokok, özsze gyülekezve várta és fogadták a' Felséges Vendéget, és Királyi Leányait.

Ő Felsége a' Császár a' maga Camerariusát Gróf Clam-Gallás Keresztely Christóf Csehországi birtokos Urat, a' Prágában lévő hazai Múzeum' Elölülőjét Gróf Sterberg Maria Gáspár Urat, és Csehországban Fő Országos Camerariusát Gróf Sterberg-Manderscheid Ferencz Urat, érdemeikre való különös tekintetből, Cs. K. Titkos Tanácsosi méltósággal, a' szokott taksafizetést is elengedvén, méltóztatott kegyelmesen megtisztelni; a' melly méltósággal járó hitet űk a' Császár Ő Felsége által e' végre kirendeltetett Csehországi Fő Burg-Grófnak Gróf Kolovrath-Liebsteinsky Urnak kezeibe letették.

Tegnap November 4-kén estve 6 és 7 órák között fényes, születéséhez illő pompával ment véghez Ferencz Károly Cs. K. Fő Herczegnek és Sofia Princzaszszonynak házossági özszeskettetése az Augustinianusok' templomában, de a' melynek leírását az időnek késő volta miatt a' jövő Keddre kell halasztanunk.

A' Linczi újságban ezeket olvassuk Ferencz Károly Ő Cs. K. Fő Herczegségének azon városban való által útazásáról 's fogadtatásáról:

Ő Cs. K. Fő Herczegségének ideérkezése által ezen tartományi fő város a'

mult Csötörtökön, October' 28-kán nagyon megörvendeztetett. Ez a' mindenektől nagyon tiszteltetett Princz Fő Udvarmester Gróf Goes és Cs. K. Camerarius Oberster Gróf Coudenhofen uraktól kíséretve, kivant jó egészségben, reggeli 8 órakor érkezvén-meg, az Ország' háza' épületébe szállott-be, 's az Ország' Elölülőjétől Baró Hingenautól, 's a' polgári és katonai tiszti karoktól, a' nagy számmal özsze-gyülekezett népek örvendező kiáltozásai között fogadtatott.

Ő Cs. K. Fő Herczegsége méltóztatott azután a' Cs. K. Katonai és Cs. K. Polgári tiszti karokat, a' Karokat és Rendeket, 's a' Papságot magának bemutatni, 's mindenikkel azzal a' lebocsátkozó nyajassággal beszélgetni, melly a' Császári Familia' minden tagjainak tulajdona.

Ebédre a' Polgári és Katonai elsőbb tiszti karoknak fejeiken kívül más fő rangú személyeket is méltóztatott meghívni Ő Cs. K. Fő Herczegsége, a' melly után délután a' két kaszarnyát, a' katonai nevelő házakat 's az egyéb ilyen megszemlélésre méltó tárgyakat látogatta-meg. Estve a' szépen megvilágosított theatromot tiszteltetve jelen létével, a' hol az Udvari lozsiba lett belépésekor, dob és trombita harosgások között az örömnök közönséges ki nyilatkoztatása által fogadtatott. Az Ország' háza, a' Promenad' (sétáló hely) környékei, a' Klastrom-ucza, 's az ó-város, az alatt megvilágosítottak.

A' következett Pénteken az itt találtató polgári közönséges intézeteket méltóztatatta Ő Cs. Kir. Fő Herczegsége a' maga figyelmetes megnézegetésére, azután a' Sz. Florián papi Institutumához hajtatott 's estve a' theatromon megjelenvén, Szombaton az itt lévő hűséges lakosoknak szives áldásaiktól kísértetve, ezen tartományi fő várost ide hagyván útját Lambach felé folytatta.

Az interes régibb Obligátzióknak Nov. 2-kán tartatott sorsvonása' alkalmatosságával a' 326-dik Series jött-ki, melyben a' Goll Háztól felvétetett summákról való Obligátziók találatnak.

A' marhahús' fontjának árra Bécsben Novemberre úgy hagyatott, mint Octoberben méretett, úgymint Conv. pénzben 6, Bécsi becsü pénzben 15 krajczáron.

E r d é l y.

Erdélyből Szászvárosról, Octob. 16-kán írják: — „A' Tavaszi késő hóharmatoknak, különösen pedig a' Julius közepén kezdett, 's eddiglen tartott nagy aszálynak, ezen időköz alatt, az éginedv szomjú réteinket meg nem enyhítvén — fájdalmas következéseit tapasztaltuk. Az Erdély' tokaji-borát termő Hegyalyunk oldalain, sok háládatos szőlőtőink levének terméseikkel egygyütt ezen szárazságnak prédaivá. — A' Törökbúza (málé) melly a' Maros' ezen kövér térein, elfelejtve tulajdon hazáját, az itt tenyészítő gyökeres plántáinkal, egy forma hazafisággal dicsekedni szereti: az idén alig fizette a' szántóvető fáradságát, a' tavalyi termés egy negyed részével. — Azonba érzékenyebb 's számtalan könnyeket kicsikart következése volt ennek azon V é r h a s (Dysenteria) mellynek sulya alatt sok, mind a' két nemen lévő, kisdedek 's értkorúak, szilődtek; többeket ada e' vissza az anyaföldnek. Ezek közt érzékeny sebet ejte szívünkön, Városunk' egyik Grátziájának Brutz Regina ifjú aszszonynak, Fő-Jegyző T. ifjabb Bruz Ferentz Úr elfe-

lejthetetlen Kedvességnek véletlen elhunnya. —

Melly alkalmatossággal nem tehetem, hogy itt egyforma szabadságokkal bíró, de az elmúlt idők környülményei miatt, egymáshoz idegenységet mutató, 's ezért egymástól távolálló, Magyarok és Szászok, példás mostani egygyetértéseket 's barátságos egygyüttéléseket ne emlitem. Kik mint kezen fogott jó Barátok, a' Salust „Idem velle, idem nolle“ jót választván akarajok sinor mérsékéül! a' Köz 's privat haszon 's jóltétel előmozdításában egymással vetekevedve fáradoznak. Egyebeket elhalgatva, ez előtt négy évvel, az Ev. Lutheranus Szász atyafiak templomjok ujjból felépítéséhez kezdvén az Ev. Ref. Magyarok, segedelemmel voltak, annak hamarébb végre hajtásában; a' míg pedig három év alatt az elkészült, ezek Templomjokat által engedték; magok egy órával előbb kezdvén el a' templomozást, azért hogy a' Szász atyafiaknak is idejek lehessen isteni tiszteletjeket délelőtt megejteni. Valamint más részről, a' fellyebb említett gyászos halál alkalmatosságával, a' megszomorodott Ev. Ref. Férjnek akarajja lévén, hogy Ev. Lutherana halotja felett, a' Szászok Templomában Magyar halotti beszéd tartassék: amazok azt nagy örömmel fogadták: ez alkalmatossággal a' Szászvárosi első Ev. Ref. Pap. T. T. B o d o l a Károly, Superintendens, Fő Tiszt. T. B o d o l a János Úr érdemekkel ragyogó fija, ezen matériáról: „Hogy kell az aszszonynak viselni magát, „hogy életébe szeretetre, holta után sirtásra 's hosszas jó emlékezetre méltó legyen.“ szokott ékesen szollása 's jó ízlése szerint, fontos elmélkedést tartván. —

Az ilyen tettek bélyegei, a' Jésus tanításai lélek 's nem test szerint való értésének 's Követésének, —